

Öz-yeterlik ve bireysel girişimcilik yönelimi ilişkisinde mükemmeliyetçiliğin aracı rolü

Başak Beydoğan Tangör^{a*}, Hande Özgen^b

^a Dr. Öğr. Üyesi, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Teknikokullar, Ankara, 06500, TÜRKİYE. E-posta: basakbeydogan@gazi.edu.tr. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9442-583X>

^b Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, Esenboğa, Ankara, 06760, TÜRKİYE. E-Posta: hozgen@ybu.edu.tr. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6939-6723>

MAKALE BİLGİSİ

Geliş tarihi: 14.08.2021
Kabul tarihi: 15.11.2021
Çevrimiçi kullanım
tarihi: 18.02.2022
Makale Türü: Araştırma
makalesi

ÖZ

Bu çalışmada öz-yeterlik ile bireysel girişimcilik yönelimi arasındaki ilişkide mükemmeliyetçiliğin yüksek standartlar ve çelişki alt boyutlarının aracı rollerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma Ankara'da bulunan üç devlet üniversitesinin ve iki özel üniversitenin İşletme Fakülteleri ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinde öğrenim gören 361 (236 kadın ve 125 erkek) öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Hipotezlerin test edilmesinde Pearson korelasyon katsayısı ve PROCESS Macro analizleri kullanılmıştır. Sonuçlara göre, öz-yeterliğin anlamlı ve pozitif yönde yüksek standartlar alt boyutu ve bireysel girişimcilik yönelimi ile ilişkili olduğu bulunmuştur. Yüksek standartlar alt boyutunun öz-yeterlik ve bireysel girişimcilik yönelimi arasında anlamlı olarak aracı role sahip olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, öz-yeterliğin negatif ve anlamlı olarak çelişki alt boyutu ile ilişkili olduğu görülmüştür. Diğer yandan, çelişki alt boyutunun öz-yeterlik ile bireysel girişimcilik yönelimi arasındaki ilişkide aracı role sahip olmadığı saptanmıştır. Sonuçlar bireysel girişimcilik yönelimi üzerinde öz-yeterliğin ve mükemmeliyetçiliğin yüksek standartlar boyutunun doğrudan etkisini göstermektedir. Bunun ötesinde, bireylerin öz-yeterlik düzeylerinin yüksek olması kendilerine yüksek standartlar koymalarına yol açmakta ve böylelikle bireysel girişimcilik yönelimlerini de arttırmaktadır. Bu çalışma öz-yeterlik ile bireysel girişimcilik yönelimi ilişkisinde mükemmeliyetçiliğin etkilerini ilk kez ortaya koyması açısından ilgili literatüre katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler:

Öz-yeterlik,
mükemmeliyetçilik,
bireysel girişimcilik
yönelimi, üniversite
öğrencileri.

The mediating role of perfectionism in the relationship between self-efficacy and individual entrepreneurial orientation

ARTICLE INFO

Received: 14.08.2021
Accepted: 15.11.2021
Available online: 18.02.2022
Article type: Research
article

ABSTRACT

In this study, it is aimed to examine the mediating roles of high standards and discrepancy sub-dimensions of perfectionism in the relationship between self-efficacy and individual entrepreneurial orientation. The research was conducted on 361 (236 female and 125

* Sorumlu Yazar

Doi: <https://doi.org/10.30855/gjeb.2022.8.1.011>

Keywords:

Self-efficacy,
perfectionism,
individual
entrepreneurial
orientation, university
students.

male) university students from the Faculty of Business Administration and the Faculty of Economics and Administrative Sciences of three state and two private universities in Ankara. The Pearson correlation coefficient and PROCESS Macro analyses were used to test the hypotheses. According to the results, it was found that self-efficacy significantly and positively related to high standards and individual entrepreneurial orientation. It was seen that the sub-dimension of high standards has a significant mediating role between self-efficacy and individual entrepreneurial orientation. Furthermore, it was found that self-efficacy is negatively and significantly related to discrepancy sub-dimension. However, it was found that the discrepancy sub-dimension did not have a mediating role on the relationship between self-efficacy and individual entrepreneurial orientation. The results showed that self-efficacy and high standards dimension of perfectionism had significant direct effects on individual entrepreneurial orientation. Moreover, higher levels of self-efficacy cause individuals to set higher standards for themselves and thus increase their individual entrepreneurial orientation. This study contributes to the relevant literature by revealing the effects of perfectionism on the self-efficacy and individual entrepreneurial orientation relationship for the first time.

1. Giriş

Girişimcilik, ülkelerin ekonomik olarak büyümesine katkıda bulunması açısından önemli görülmektedir (Gupta ve Fernandez, 2009). Girişimcilik, bu bağlamda yeni iş fırsatlarının yaratılması ve böylelikle istihdamın artırılabilmesi (Cho ve Lee, 2018) açısından önem taşır. Girişimciliğin temel unsuru olarak ele alınan girişimci bireyler de, ekonomik, teknolojik ve örgütsel alanlarda yarattıkları değişimler nedeniyle ülkelerin büyümesini ve gelişmesini desteklemektedirler (Kuratko, 2007). Bu nedenle girişimcilik ilgili literatürde birçok boyutuyla araştırılmaktadır. Girişimcilik araştırmalarının bir kısmı ise girişimcilik yönelimini ele almaktadır (Covin, Green ve Slevin, 2006; Wales, Gupta ve Mousa, 2013).

Girişimcilik yönelimi, girişimciliği açıklamada önemli bir değişken olarak değerlendirilmektedir (Martens, Lacerda, Belfort ve de Freitas, 2016; Wu, 2010). Lumpkin ve Dess (1996), girişimcilik yöneliminin, bireylerin girişimciliğe ilişkin eğilimlerini ifade ettiğini belirtmişlerdir. Girişimcilik yönelimine sahip bireyler, yeni fırsatları farkedebilir, planladıkları yenilikler için daha kolay kaynak yaratabilirler (Cho ve Lee, 2018). Literatürde girişimcilik yöneliminin hem örgütsel hem de bireysel olarak ele alınabileceği belirtilmektedir (Ferreira, Jalali, Bento, Marques ve Ferreira, 2016). Girişimcilik yönelimini konu alan ilk çalışmalarda daha ziyade kavram, örgütsel düzeyde incelenmiştir (Cho ve Lee, 2018; Grande, Madsen ve Borch, 2011; Gupta ve Gupta, 2015), ancak son yıllarda kavramın bireysel düzeyde de çalışıldığı görülmektedir (Bolton ve Lane, 2012; Koe, 2016; Kollman, Christofor ve Kuckertz, 2007; Robinson ve Stubberud, 2014). Girişimcilik yönelimini örgütsel düzeyde ele alan çalışmalarda sıklıkla girişimcilik ve performans ilişkisi ele alınmıştır (Rauch, Wiklund, Lumpkin ve Frese, 2009; Wiklund, 1999). Girişimcilik yönelimini bireysel düzeyde inceleyen Bolton ve Lane (2012) ise girişimcilik yönelimini “bireysel girişimcilik yönelimi” olarak kavramlaştırmışlardır. Bireysel girişimcilik yönelimini anlamada kişilik özellikleri önem kazanmaktadır. Örneğin; Lumpkin ve Erdoğan’a (2004) göre, kişilik özellikleri girişimcilik yönelimini güçlü biçimde açıklayabilmektedir. Literatürde bireysel girişimcilik yöneliminin pozitif ve negatif duygulanım (Baron, 2008), karanlık üçlü kişilik özellikleri (Do ve Dadvari, 2017), beş faktör kişilik özellikleri (Zhao ve Seibert, 2006), öz-yeterlik (Fuller, Liu, Bajaba, Marler ve Pratt, 2018) gibi birçok değişkenle ilişkili olduğu gösterilmiştir. Bu çalışmada da bireysel girişimcilik yönelimini açıklamada, öz-yeterlik ve mükemmeliyetçilik değişkenleri ele alınmıştır.

Çalışmanın amacı öz-yeterlik ve bireysel girişimcilik yönelimi ilişkisinde mükemmeliyetçiliğın aracı rolünü test etmektir. Literatürde öz-yeterliği yüksek kişilerin girişimci olmaya daha yatkın oldukları belirtilmektedir (Chen, Green ve Crick, 1998; Koh, 1996; Piperopoulos ve Dimov, 2015; Zhao, Seibert ve Hills, 2005). Öz-yeterliği düşük bireylerin ise kendi yeterliklerine ilişkin olumsuz değerlendirmelere sahip oldukları belirtilmektedir (Bandura, 1977). Buna göre, düşük düzeyde öz-yeterliğin bireylerin girişimcilik açısından gerekli olan becerileri geliştirmelerine engel olabileceği ileri sürülebilir. Literatürden hareketle bu çalışmada da öz-yeterliğin girişimcilik yönelimi ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada incelenen bir diğer bireysel farklılık ise mükemmeliyetçilik. Page, Bruch ve Haase (2008), mükemmeliyetçiliğın daha ziyade ruh sağlığı ile ilgili çalışmalarla daha ilişkili görülmekle birlikte, diğer alanlarda da giderek önem kazandığını belirtmişlerdir. Girişimcilik yönelimi literatürü incelendiğinde mükemmeliyetçilik ile girişimcilik yönelimi ilişkisinin incelenmediği görülmüştür. Her ne kadar literatürde öz-yeterliğin girişimcilik yönelimini artırdığına ilişkin bulgular olsa da, bu iki değişken arasındaki ilişkinin mükemmeliyetçilik üzerinden değerlendirilmesinin girişimcilik literatürüne farklı bir bakış açısı sunabileceği düşünülmektedir. Mükemmeliyetçilik özelliğinin bireylerin kendi gelişimlerine ilişkin algı, düşünce ve duygularını etkileyebileceği belirtilmektedir (Nekoie-Moghadam, Beheshtifar ve Mazrae-Sefidi, 2012). Özellikle uyumsuz mükemmeliyetçiliğe sahip bireyler kendileri için yüksek standartlar koymakta ve bu standartları karşılayamadıklarını düşünme eğilimi taşımaktadırlar ki bu da motivasyonlarında ve kişisel başarı hislerinde azalmaya neden olmaktadır (Çalışkan, Arıkan ve Saatçi, 2014). Bu çalışmada öz-yeterlik ve girişimcilik yönelimi ilişkisini inceleyen önceki çalışmalardan farklı olarak, mükemmeliyetçiliğın yüksek standartlar ve çelişki alt boyutlarının aracı rolüne odaklanılmıştır. Bu bağlamda çalışma özgün nitelik taşımaktadır.

2. Kavramsal çerçeve

2.1. Bireysel girişimcilik yönelimi ve öz-yeterlik ilişkisi

Girişimcilik yönelimi kavramı ilk olarak Miller (1983) tarafından ortaya atılmış, daha sonra Covin ve Slevin (1989) ile Lumpkin ve Dess (1996) tarafından genişletilmiştir. Kavramın temel dayanağı Ajzen'in (1991) "Planlanmış Davranış Teorisi"dir. Bu teoriye göre; girişimcilik davranışlarının belirleyicileri arasında bireylerin ilgili davranışa ilişkin olumlu veya olumsuz tutumları bulunmaktadır. Girişimcilik yönelimi, bireylerin girişim fırsatlarını keşfetmeye ilişkin eğilimlerini ifade etmektedir (Lumpkin ve Dess, 1996; Santos, Marques ve Ferreira, 2020). Literatürde kavramın farklı şekillerde boyutlandırıldığı görülmektedir. Covin ve Slevin (1989), girişimcilik yönelimini risk alma, yenilikçilik ve proaktiflik faktörlerini içeren tek boyutlu bir kavram olarak ele alırken, Lumpkin ve Dess (1996), bu boyutlara rekabetçi saldırganlık ve özerklik boyutlarını da eklemişlerdir. Gorostiaga vd. (2019), yenilikçilik, risk alma, proaktiflik, rekabetçilik, başarı yönelimi ve öğrenme yönelimi olmak üzere altı boyutlu bir yapı öne sürerken, Santos vd. (2020) ise yenilikçilik, risk alma ve proaktiflik boyutlarına ek olarak tutku ve azim boyutlarını eklemişlerdir. Kavramı "bireysel girişimcilik yönelimi" olarak kavramlaştıran Bolton ve Lane (2012) de Lumpkin ve Dess'in (1996) çalışmasından yola çıkarak, bireysel girişimcilik yönelimini ölçmede kullanılabilecek "risk alma", "yenilikçilik" ve "proaktiflik" alt boyutlarından oluşan üç boyutlu bir yapı öne sürmüşlerdir. Bu çalışmada Bolton ve Lane'in (2012) üç boyutlu bireysel girişimcilik yönelimi modeli kullanılmıştır. "Risk alma" boyutu, sonucu belirsiz durumlarda cesur biçimde harekete geçme (Rauch vd., 2009), "yenilikçilik" boyutu yaratıcı ve özgün fikirlerini hayata geçirebilme (Cho ve Lee, 2018), "proaktiflik" boyutu ise fırsatları farketmede gerekli bir özellik (Koe, 2016) olarak tanımlanmaktadır. Literatürde bireysel girişimcilik yönelimini açıklayan etmenler arasında denetim odağı ve belirsizliğe karşı tolerans (Lumpkin ve Erdoğan, 2004; Ogunleye, Adedeji ve Osagu, 2014), girişkenlik (Gorostiaga vd., 2019), kişisel değerler ve iç motivasyon (Alam, Mohd, Kamaruddin ve Nor, 2015), kendine güven ve başarısızlık korkusu (Martins, Monsalve ve Martinez (2018), beş faktör kişilik özellikleri (Zhao, Seibert ve Lumpkin, 2010), yaratıcılık (Hamidi, Wennberg ve Berglund, 2008) gibi değişkenlerin incelendiği görülmektedir. Demografik özellikler olarak cinsiyet, yaş, doğum sırası ve sosyo-ekonomik durumun da bireysel girişimcilik yönelimini açıkladığı farklı araştırmalarda gösterilmiştir (Gorostiaga vd., 2019; Gökten ve Gupta, 2015; Martins vd., 2018).

Literatürde bireysel girişimcilik yönelimi ile ilişkisi araştırılan bir diğer bireysel farklılık ise, bu çalışmanın da konusu olan öz-yeterlidir. Öz-yeterlik kavramı genel anlamda, bireyin bir işi tamamlama, sorunları çözme ve başarılı olma konusunda kendi yeteneğine inancı olarak tanımlanmaktadır (Bandura, 1977). Öz-yeterliğin girişimcilik yönelimini anlamlı olarak ilişkili olmadığını tespit eden çalışmalar bulunmakla birlikte (ör. Ogunleye vd., 2014), genel olarak literatürdeki sonuçlar öz-yeterliğin bireysel girişimcilik yönelimini anlamlı olarak açıkladığı yönündedir (Alam vd., 2015; Boyd ve Vozikis, 1994; Chen vd., 1998; Cox, Mueller ve Moss, 2002; Gorostiaga vd., 2019; Piperopoulos ve Dimov, 2015; Poon, Ainuddin ve Junit, 2006). Cox vd. (2002), yüksek düzeyde öz-yeterliğe sahip bireylerin, düşük olanlara kıyasla girişimle ilgili görevlerde daha yüksek performans sergilediklerini tespit etmişlerdir. Frunzaru ve Cismaru (2021), iş kurma sürecinde önemli değişkenlerden birinin öz-yeterlik olduğunu belirtmişlerdir. Markman, Baron ve Balkon (2005) ise, girişimcilerin sahip oldukları öz-yeterlik düzeylerinin girişimci olmayanlara kıyasla daha yüksek olduğunu saptamışlardır. Literatürden hareketle, araştırmanın ilk hipotezi şu şekildedir:

H1. Öz-yeterlik, bireysel girişimcilik yönelimini doğrudan ve pozitif yönde açıklamaktadır.

2.2. Genel öz-yeterlik ve bireysel girişimcilik yönelimi ilişkisinde mükemmeliyetçiliğin aracı rolü

Araştırmada, öz-yeterlik ve bireysel girişimcilik yönelimi ilişkisinde aracı rolü olabileceği düşünülen mükemmeliyetçilik ile ilişkiler test edilmiştir. Literatürde mükemmeliyetçiliğin özellikle ruh sağlığı üzerinde etkili olan önemli bir bireysel farklılık olduğu belirtilmektedir (Rice, Richardson ve Tueller, 2014). Mükemmeliyetçilik, aşırı yüksek performans standartları belirleme eğilimi olarak tanımlanabilir (Slaney, Rice ve Ashby, 2002). O'Brien ve Page (1994, s. 50) mükemmeliyetçiliği, "hatalardan kaçınma ve gerçekçi olmayan yüksek standartlara ulaşma konusunda aşırı endişe duyma" olarak tanımlamışlardır. Kavramın odak noktası başarısızlığın genellenmesi ve katı öz değerlendirmelerdir (Hewitt ve Flett, 1991). İlgili literatürde mükemmeliyetçilik çok boyutlu bir yapı olarak ele alınmıştır. Farklı kavramsallaştırmalar olmakla birlikte, Hewitt ve Flett'in (1991) üç boyutlu modeli ile Slaney ve Ashby'nin (1996) üç boyutlu modelinin araştırmalarda sıklıkla kullanıldığı görülmektedir. Hewitt ve Flett'in (1991) modelinde mükemmeliyetçilik "kendine yönelik", "başkalarına yönelik" ve "sosyal odaklı" olmak üzere üç boyuttan oluşmaktadır. Kendine yönelik mükemmeliyetçi bireyler benlikle ilgili veya kendilerine yönelik mükemmeliyetçi davranışlar sergilerler. Bu bireyler koydukları hedeflere ve standartlara ulaşmak için çaba gösterirler (Hewitt ve Flett, 2004). Bir diğer alt boyut olan başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik eğilimi taşıyan bireyler, diğerleri için yüksek ya da gerçekçi olmayan beklentilere sahiptirler (Hewitt ve Flett, 2004). Sosyal odaklı mükemmeliyetçiler ise diğerlerinin kendilerine yönelik mükemmeliyetçi beklentileri olduğunu varsayarak, bu bireylerin onayını kazanmaya çalışırlar (Hewitt ve Flett, 2004). Slaney ve Ashby'nin (1996) modeli ise "yüksek standartlar", "çelişki" ve "düzen" olmak üzere yine üç boyutludur. Sonraki çalışmalarda "düzen" boyutu ölçekten çıkarılarak (Rice vd., 2014), iki boyutlu modelin mükemmeliyetçiliği daha iyi ölçtüğü ifade edilmiştir (Stoeber ve Eysenck, 2008, Stoeber ve Otto, 2006). Bu çalışmada da kullanılan iki boyutlu yapıdan, "yüksek standartlar" alt boyutu, bireylerin kendilerine yönelik yüksek standartlara sahip olma eğilimini ölçerken, "çelişki" alt boyutu ise bireysel standartları karşılayamamaktan duyulan hoşnutsuzluğu ölçmektedir (Rice vd., 2014). Çalışmalarda genellikle mükemmeliyetçiliğin uyumlu ve uyumsuz mükemmeliyetçilik olmak üzere ikiye ayrıldığı görülmektedir (Murray, Enns, Cox ve Clara, 2002; Rice ve Preusser, 2002). Hem uyumlu hem de uyumsuz mükemmeliyetçiler kendilerine yüksek standartlar koymakta ancak bu standartlara ulaşamadıklarında verdikleri tepkiler yönünden birbirlerinden ayrılmaktadırlar (Beauregard, 2012). Standartlara ulaşamama durumunda uyumlu mükemmeliyetçiler düşük düzeyde sıkıntı yaşarken, uyumsuz mükemmeliyetçiler yüksek düzeyde sıkıntı yaşarlar (Beauregard, 2012; Suddarth ve Slaney, 2001). Bu sınıflandırmaya göre; "yüksek standartlar" alt boyutu uyumlu mükemmeliyetçiliği, "çelişki" alt boyutu ise uyumsuz mükemmeliyetçiliği işaret etmektedir (Slaney, Rice, Mobley, Trippi ve Ashby, 2001).

Page vd. (2008), uyumlu mükemmeliyetçiliğin sorumluluk ile pozitif, uyumsuz mükemmeliyetçiliğin ise nevrotilik ile pozitif ve sorumluluk ile negatif korelasyon gösterdiğini saptamışlardır. Nekoie-Moghadam vd. (2012), uyumlu mükemmeliyetçilik ile yaratıcılık arasında anlamlı ve pozitif ilişki tespit etmişlerdir. Flett, Blankenstein, Hewitt ve Koledin (1992), mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme arasında anlamlı ve pozitif ilişki saptamışlardır. Frost,

Marten, Lahart ve Rosenblate (1990), uyumlu mükemmeliyetçilik ile akademik erteleme arasında negatif ilişki, uyumsuz mükemmeliyetçilik ile akademik erteleme arasında ise pozitif ilişki bulmuşlardır. Beauregard (2012), uyumlu mükemmeliyetçilik ve öz-yeterliğin örgütsel vatandaşlık davranışı ile pozitif ilişki gösterdiğini tespit etmiştir. Diğer bir çalışmada uyumlu mükemmeliyetçiliğin yüksek özgüven ile ilişkili olduğu bulunmuştur (Ashby ve Rice, 2002). Karababa ve Kapıkıran (2014), uyumlu mükemmeliyetçiliğin iş ve yaşam doyumunu pozitif ve anlamlı olarak açıkladığını saptarken, uyumsuz mükemmeliyetçilik ile iş ve yaşam doyumu arasında ilişki bulmamışlardır.

Mükemmeliyetçilik, literatürde öz-yeterlik ile de ilişkilendirilmiştir (Burns, 1980). Yu, Chae ve Chang (2016), tıp fakültesi öğrencileri üzerinde öz-yeterlik, sosyal odaklı mükemmeliyetçilik ve akademik tükenmişlik arasındaki ilişkileri inceledikleri çalışmalarında, sosyal odaklı mükemmeliyetçilik ile akademik öz-yeterlik arasında negatif ilişki tespit etmişlerdir. Çalışma sonuçları sosyal odaklı mükemmeliyetçilik ve olumsuz akademik öz-yeterliğin akademik tükenmişliği anlamlı olarak açıkladığını göstermektedir. LoCicero ve Ashby (2000), üniversite öğrencileri üzerinde mükemmeliyetçilik ve öz-yeterlik ilişkisini inceledikleri çalışmalarında, uyumlu mükemmeliyetçilerin öz-yeterliklerinin hem uyumsuz mükemmeliyetçilerden hem de mükemmeliyetçi olmayanlardan daha yüksek olduğunu saptamışlardır. Mükemmeliyetçilik ve öz-yeterlik ilişkisini ele alan diğer bir çalışmada Hart, Gilner, Handal ve Gfeller (1998), kendine yönelik ve başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik ile öz-yeterlik arasında anlamlı negatif ilişki, sosyal odaklı mükemmeliyetçilik ile öz-yeterlik arasında anlamlı pozitif ilişki tespit etmişlerdir. Stewart, De George-Walker (2014), uyumsuz mükemmeliyetçiliğin düşük öz-yeterliği açıkladığını bulmuşlardır. Zhang ve Cai (2012), üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmada uyumsuz mükemmeliyetçilik ve depresyon arasında öz-yeterliğin düzenleyici etkisini tespit etmişlerdir. Araştırma sonuçları, öz-yeterlik ile uyumlu mükemmeliyetçilik arasında pozitif, öz-yeterlik ile uyumsuz mükemmeliyetçilik arasında negatif ilişkiye işaret etmektedir. Ayrıca, uyumsuz mükemmeliyetçilik depresyon ile pozitif ilişkilidir. Kurtovic, Vrdoljak ve Idzanovic (2019), üniversite öğrencilerinde akademik başarı, öz-yeterlik ve mükemmeliyetçilik ile erteleme arasındaki ilişkileri inceledikleri çalışmalarında, akademik erteleme ile öz-yeterlik ve “yüksek standartlar” alt boyutunun negatif, “çelişki” alt boyutunun pozitif ilişki gösterdiğini saptamışlardır. Ayrıca, hem uyumlu (“yüksek standartlar” alt boyutu) hem de uyumsuz (“çelişki” alt boyutu) mükemmeliyetçilik, öz-yeterlik ve akademik erteleme arasındaki ilişkide aracı role sahiptir. Literatürden hareketle öz-yeterlik ve mükemmeliyetçilik arasında ilişki olduğu beklenebilir. Buna göre; uyumlu mükemmeliyetçilik (“yüksek standartlar” alt boyutu) ile öz-yeterlik arasında pozitif ve anlamlı, uyumsuz mükemmeliyetçilik (“çelişki” alt boyutu) ile öz-yeterlik arasında negatif ve anlamlı ilişki beklenmektedir. Literatürden hareketle öz-yeterlik ve mükemmeliyetçilik alt boyutlarına ilişkin araştırma hipotezleri şu şekildedir:

H2. Öz-yeterlik, mükemmeliyetçiliğin yüksek standartlar alt boyutunu anlamlı ve pozitif yönde açıklamaktadır.

H3. Öz-yeterlik, mükemmeliyetçiliğin çelişki alt boyutunu anlamlı ve negatif yönde açıklamaktadır.

Bu çalışmanın amacı, öz-yeterlik ve bireysel girişimcilik yönelimi ilişkisinde mükemmeliyetçiliğin (“yüksek standartlar” ve “çelişki” alt boyutları) aracı rolünü tespit etmektir. İlgili literatürde öz-yeterlik ile bireysel girişimcilik yönelimi ilişkisini ve öz-yeterlik ile mükemmeliyetçilik ilişkisini inceleyen çalışmalar olmakla birlikte, mükemmeliyetçilik değişkeninin bireysel girişimcilik yönelimiyle ilişkisinin çalışılmamış olduğu görülmüştür. Ulaşılan tek çalışma Ahmetoglu, Harding, Akhtar ve Chamorro-Premuzic’in (2015), yaratıcı başarının öncülleri olarak girişimci eğilim, mükemmeliyetçilik ve işe bağlanma değişkenlerini ele aldıkları çalışmadır. Ahmetoglu vd. (2015), çalışmalarında girişimcilik eğilimini fırsatçılık, yaratıcılık, proaktiflik ve vizyon olmak üzere dört boyutta incelemişlerdir. Bu alt boyutlardan proaktiflik ve mükemmeliyetçilik arasında düşük düzeyde, negatif ve anlamlı ilişki saptamışlardır.

Bu çalışmada ise beklenti, mükemmeliyetçiliğin yüksek standartlar alt boyutunun anlamlı ve pozitif yönde, çelişki alt boyutunun ise anlamlı ve negatif yönde olmak üzere öz-yeterlik ile bireysel

girişimcilik yönelimi ilişkisine aracılık etmesidir. Buradan hareketle, çalışmanın son hipotezi şu şekildedir:

H4. Öz-yeterlik ile bireysel girişimcilik yönelimi arasındaki ilişkide, yüksek standartlar alt boyutu anlamlı ve pozitif yönde ve çelişki alt boyutu ise anlamlı ve negatif yönde aracı role sahiptir.

3. Yöntem

3.1. Katılımcılar ve işlem

Girişimcilik yönelimi kavramının gerçek girişimlerden ziyade girişimciliğe yatkınlığı ifade etmesi nedeniyle, girişimcilik yönelimi çalışmalarının sıklıkla üniversite öğrencileri üzerinde yürütüldüğü görülmektedir (ör., Bolton ve Lane, 2012; Dheer ve Lenartowicz, 2019; Do ve Dadvari, 2017; Goktan ve Gupta, 2015; Koe, 2016; Martins vd., 2018; Ng ve Jenkins, 2018; Ozaralli ve Rivenburgh, 2016; Taatila ve Down, 2012). Ayrıca Harris ve Gibson (2008) da öğrencilerin girişimcilik becerileri kazanmasında üniversitelerin önemli rolü olduğunu belirtmişlerdir. İlişkisel tarama modelindeki bu çalışmada da, geleceğin potansiyel girişimcileri olmaları nedeniyle çalışma, üniversite öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Çalışmada kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Büyüköztürk, 2012).

Araştırmayı yürütmek için gerekli etik kurul izni, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Etik Kurulu'nun 16.04.2021 tarih ve 04 sayılı kararı ile alındıktan sonra, hazırlanan anket formları Nisan-Mayıs 2021 tarihleri arasında, Covid-19 pandemi süreci nedeniyle katılımcılara çevrimiçi olarak iletilmiştir. Araştırmaya, Ankara'da bulunan üç devlet üniversitesinin ve iki özel üniversitenin İşletme Fakülteleri ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinde öğrenim gören öğrenciler katılmışlardır. Toplamda 373 öğrenci çevrimiçi olarak iletilen formlara gönüllülük esasına göre yanıt vermişlerdir.

Elde edilen veriler üzerinde Mahalonobis uzaklığına ilişkin yapılan analiz sonucu (Tabachnick ve Fidell, 2001) puanı 12.898'den büyük olan 12 kişi uç değere sahip oldukları için veri setinden çıkarılmıştır. Analizler toplam 361 (236 kadın ve 125 erkek) katılımcı üzerinden yapılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin % 58,8'i 3. ve 4. sınıf düzeyinde öğrenim görmektedir. Katılımcıların yaş aralığı 18-38 arasında olup, yaş ortalaması 21,89 (S=2,02) olarak hesaplanmıştır. Toplam 12 farklı bölümden (en yüksek katılım oranından en düşük katılım oranına doğru sırasıyla; işletme, iktisat, uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi ve kamu yönetimi, uluslararası ticaret ve işletmecilik, maliye, ekonometri, bankacılık ve finans, yönetim bilişim sistemleri, uluslararası ticaret, kamu yönetimi) katılım sağlanmıştır.

3.2. Ölçekler

3.2.1. Genel öz-yeterlik ölçeği

Sherer vd. (1982) tarafından geliştirilen Genel Öz-yeterlik Ölçeği'nin uyarlaması Yıldırım ve İlhan (2010) tarafından yapılmıştır. Ölçekte toplam 17 soru ve üç alt boyut (başlama, yılmama ve sürdürme çabası-ısrar) bulunmaktadır. 18 yaş üzerindeki ve en az ilkokul mezunu olan 895 kişi üzerinde yapılan uyarlama çalışmasında üç faktörlü yapı % 41,47 oranında varyans açıklamıştır (Yıldırım ve İlhan, 2010). İç tutarlık katsayısı 0,80 ve üç hafta ara ile yapılan test-tekrar-test korelasyon katsayısı ise 0,69, $p < 0.001$ olarak bulunmuştur (Yıldırım ve İlhan, 2010). Ölçek 5'li Likert tipi dereceleme ölçeği ile yanıtlanmaktadır (1=Hiç Katılmıyorum ve 5=Tamamen Katılıyorum).

Bu çalışmada ölçek için yapılan doğrulayıcı faktör analizi (AMOS 24) sonucuna göre, ($\chi^2(115)=281,267$, $p < 0,001$, $\chi^2/df = 2,45$; NFI=0,87; GFI=0,91; CFI=0,92 ve RMSEA=0,06) uyum indekslerinin genel olarak kabul edilir sınırlar (örn., MacCallum, Browne ve Sugawara, 1996; Schermelleh-Engel, Moosbrugger ve Müller, 2003) içinde kaldığı görülmüştür. Ölçekteki 11 madde ters kodlanmaktadır (Yıldırım ve İlhan, 2010). Bu çalışmada öz-yeterlik ölçeği için iç tutarlık katsayısı 0,89 olarak hesaplanmıştır.

3.2.2. APS-R mükemmeliyetçilik ölçeği'nin kısa formu

APS (Almost Perfect Scale) Mükemmeliyetçilik Ölçeği ilk olarak Slaney ve Johnson (1992) tarafından geliştirilmiştir (Slaney vd., 2001 içinde). Ölçek daha sonra Slaney vd. (2001) tarafından revize edilerek "Gözden Geçirilmiş-APS Mükemmeliyetçilik Ölçeği" (Revised-APS) oluşturulmuştur.

Bu ölçekte mükemmeliyetçilik; çelişki (12 madde), yüksek standartlar (7 madde) ve düzen (4 madde) olmak üzere 3 boyutta ele alınmıştır. “Çelişki” alt boyutuna ilişkin maddeler bireyin standartları ve gerçek performansı arasında algıladığı uyumsuzluğu, “yüksek standartlar” alt boyutuna ilişkin maddeler bireyin kendisi için önemli olan yüksek düzeyde standartlara sahip olduğunu göstermektedir (Slaney vd., 2001). “Düzen” alt boyutu ise bireyin düzenli ve tertipli olma eğilimini yansıtmaktadır (Slaney vd., 2001). Yüksek standartlar ve düzen alt boyutları mükemmeliyetçiliğin pozitif (uyumlu) yönünü, çelişki alt boyutu ise negatif (uyumsuz) yönünü ortaya çıkarmaktadır (Slaney vd., 2001). Sonraki çalışmalarda “düzen” boyutunun kavramsal olarak mükemmeliyetçiliği ölçmede yeterli olmadığı (Stoeber ve Eysenck, 2008) ve bu nedenle ölçekten çıkarılabileceğine dair görüşler (Rice vd., 2014) dile getirilmiştir. Bu bağlamda, Rice vd. (2014) “düzen” boyutunu ölçekten çıkararak kısa versiyonu 8 madde olarak revize etmişlerdir. Bu çalışmada Gözden Geçirilmiş Mükemmeliyetçilik Ölçeğinin (APS-R) Rice vd. (2014) tarafından oluşturulan 8 maddelik kısa formu (The Short Form of the Revised Almost Perfect Scale-SAPS) kullanılmıştır. Ölçeğin 4 maddesi “yüksek standartlar” alt boyutunu ve 4 maddesi “çelişki” alt boyutunu ölçmektedir. Ölçekte ters kodlanması gereken madde bulunmamaktadır. Ölçek 7’li Likert dereceleme ölçeği ile yanıtlanmaktadır (1=Hiç katılmıyorum ile 7=Tamamen Katılıyorum). Ölçeğin Türkçe’ye uyarlaması İşler (2018) tarafından gerçekleştirilmiştir. Yüksek standartlar alt boyutunun iç tutarlık katsayısı 0,78 ve çelişki alt boyutu için ise iç tutarlık katsayısı 0,74 olarak rapor edilmiştir (İşler, 2018).

Bu çalışmada ölçek için yapılan doğrulayıcı faktör analizi (AMOS 24) sonucuna göre, ($\chi^2(11)=58,29$, $p<0,001$, $\chi^2/df = 5,30$; NFI=0,92; GFI=0,96; CFI=0,94 ve RMSEA=0,10) uyum indekslerinin genel olarak kabul edilir sınırlar (örn., MacCallum, Browne ve Sugawara, 1996; Schermelleh-Engel, Moosbrugger ve Müller, 2003) içinde kaldığı görülmüştür. Bu çalışmada iç tutarlık katsayıları ölçeğin toplam puanına ilişkin 0,75, yüksek standartlar alt boyutuna ilişkin 0,66 ve çelişki alt boyutuna ilişkin 0,75 olarak hesaplanmıştır.

3.2.3. Bireysel girişimcilik yönelimi ölçeği (BGYÖ)

Bireysel Girişimcilik Yönelimi Ölçeği Bolton ve Lane (2012) tarafından geliştirilmiştir. Toplam 10 maddelik ölçekte ters kodlanan madde bulunmamaktadır. Ölçek maddeleri 5’li Likert tipi ölçek üzerinden (1=Hiç Katılmıyorum ve 5=Tamamen Katılıyorum) yanıtlanmaktadır. Ölçekte üç alt boyut (risk alma, yenilikçilik ve proaktiflik) bulunmaktadır. Ölçekten yüksek puan almak bireylerin girişimci olmak istediklerine işaret etmektedir (Bolton ve Lane, 2012). Ölçeğin Türkçe’ye uyarlaması 508 üniversite öğrencisi üzerinde yapılmıştır (Özgen ve Beydoğan Tangör, 2022). Belirtilen çalışmada tüm ölçek maddeleri Türkçe’ye çevrilmiştir. Ardından üzerinde fikir birliğine varılan bu çeviriler yeniden İngilizce’ye çevrilmiştir. Ölçek maddelerinin karşılaştırması yapılmış, çeviride anlam kaybı olmadığı görülmüştür. Toplam 508 üniversite öğrencisinden elde edilen veriler ile maksimum olabilirlik ekstrasyon yöntemi (maximum likelihood extraction method) ile doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır (AMOS 24). Elde edilen verilere göre modelin ki-kare puanlarının uygun olduğu bulunmuştur ($\chi^2(32)=142,71$, $p<0,001$, $\chi^2/df = 4,46$). Ayrıca diğer uyum indekslerinin de (NFI=0,90; GFI=0,95; CFI=0,92, SRMR=0,63 ve RMSEA=0,083) kabul edilir sınırlar (Schermelleh-Engel, Moosbrugger ve Müller, 2003) içinde kaldığı görülmüştür. Uyarlama çalışmasında ölçeğin iç tutarlık katsayısı 0,80 hesaplanmıştır.

Bu çalışmaya katılan 361 (236 kadın ve 125 erkek) üniversite öğrencisinden elde edilen veriler üzerinde ölçeğe yeniden doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ölçeğin üç faktörlü orijinal yapısına uyumlu olduğuna dair sonuçlar desteklenmiştir. AMOS 24 ile yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucuna göre, ($\chi^2(32)=127,416$, $p<0,001$, $\chi^2/df=3,98$; NFI=0,83; GFI=0,93; CFI=0,86; SRMR=0,073 ve RMSEA=0,09) uyum indekslerinin kabul edilebilir uyum sınırları (Schermelleh-Engel vd., 2003) içinde olduğu görülmektedir. Bu çalışmada ölçeğin iç tutarlık katsayısı 0,74 hesaplanmıştır.

3.3. Verilerin analizi

Araştırmada kullanılan değişkenlerin basıklık ve çarpıklık değerlerinin ± 1 aralığı içinde kalarak (basıklık değerleri 0,011 ile 1,02 aralığında ve çarpıklık değerleri 0,06 ile -0,81 aralığındadır) normal dağılım gösterdiği görülmüştür (Büyüköztürk, 2012). Araştırmanın hipotezlerini test etmeden önce, cinsiyet ve sınıf düzeyine ilişkin olarak sırasıyla, t-test ve ANOVA yapılmıştır. Sonuçlar öz-yeterlik,

mükemmeliyetçilik ve bireysel girişimcilik yönelimi düzeylerinin cinsiyete ve katılımcıların öğrenim gördükleri sınıfa göre anlamlı olarak farklılaşmadığını göstermiştir. Ayrıca, öz-yeterlik, mükemmeliyetçilik ve bireysel girişimcilik yönelimi düzeyleri ile yaş değişkeni arasında anlamlı korelasyon değeri bulunmamıştır.

Araştırma modeline ilişkin hipotezlerin test edilmesinde öncelikle değişkenler arasındaki ilişkiler korelasyon katsayısı ile hesaplanmış, modele ilişkin araştırma hipotezleri ise PROCESS Macro (Hayes, 2018) ile test edilmiştir.

3.4. Araştırma etiği

Araştırma için Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Etik Kurulu'ndan 16.04.2021 tarihinde etik onayı alınmıştır (Araştırma Kodu 2021-152, Karar no: 4). Katılımcılar çevrimiçi formların ilk sayfasında araştırma amacına ilişkin olarak yazılı olarak bilgilendirilmişlerdir. Araştırmanın amacı, katılımın gönüllülük esasına dayalı olduğu, çalışma sonuçlarının sadece bilimsel amaçla kullanılacağı, katılımcıların kimliklerini ortaya çıkaracak herhangi bir bilgi istenmediği özellikle belirtilmiştir. Katılımcılar araştırmaya katılımı gönüllük esasına göre onayladıktan sonra anket formunu doldurmuşlardır.

4. Bulgular

4.1. Öz-yeterlik, mükemmeliyetçilik ve bireysel girişimcilik yönelimine arasındaki ilişkiler

Tablo 1'de görüldüğü gibi, öz-yeterlik ile mükemmeliyetçiliğin alt boyutu olan yüksek standartlar arasında pozitif ve anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,37$, $p<0,01$). Öz-yeterlik ve bireysel girişimcilik yönelimi arasında da orta düzeyde anlamlı ve pozitif ilişki tespit edilmiştir ($r=0,51$, $p<0,01$). Bu bulgular araştırmanın H1 ve H2 hipotezlerini desteklemektedir. Öz-yeterlik ile çelişki alt boyutu arasındaki ilişki ise anlamlı ve negatif yöndedir ($r=-0,21$, $p<0,01$). Bulgular, araştırmanın ilgili hipotezini (H3) desteklemektedir. Yüksek standartlar alt boyutu ile bireysel girişimcilik yönelimi arasındaki ilişki ($r =0,41$, $p<0,01$) pozitif yönde ve anlamlı iken, çelişki alt boyutu ile bireysel girişimcilik yönelimi arasındaki ilişki ($r=0,00$, $p=0,95$) anlamlı bulunmamıştır.

Tablo 1

Araştırma değişkenleri arasındaki korelasyon katsayıları (N=361)

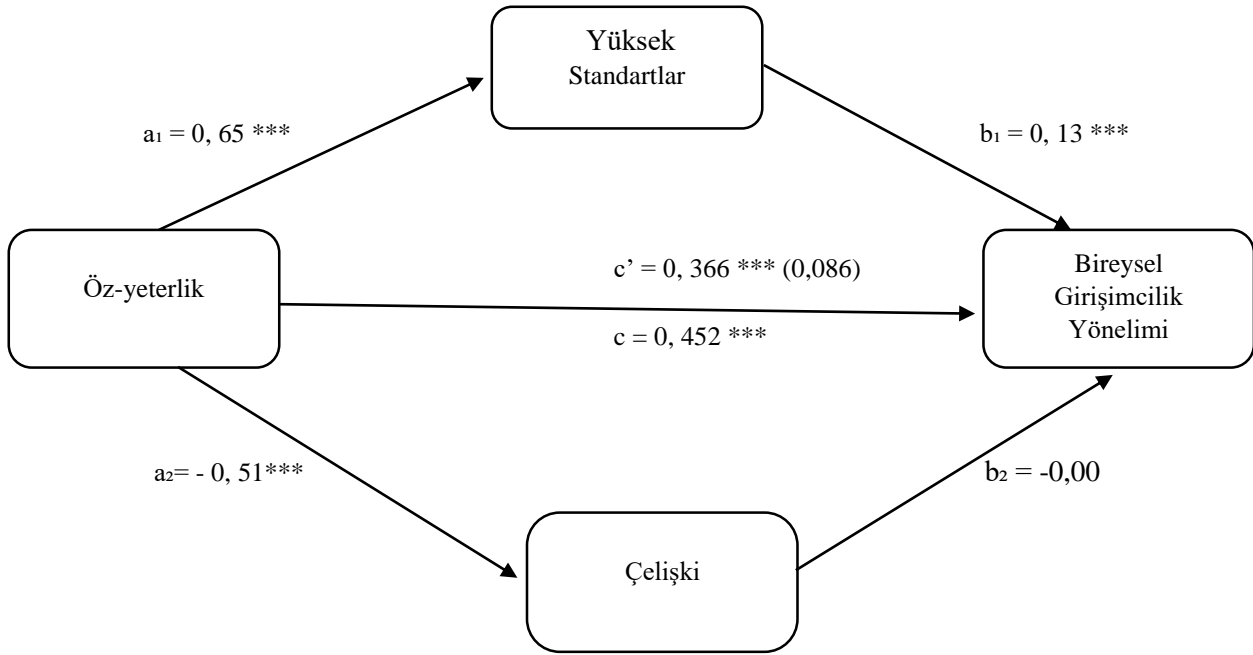
	Ort.	S	1	2	3	4	5
1. Öz-yeterlik	3,75	0,60	1				
2. Mükemmeliyetçilik	4,62	1,05	0,04	1			
3. Yüksek Standartlar	5,49	1,04	0,37**	0,76**	1		
4. Çelişki	3,76	1,47	-0,21**	0,89**	0,38**	1	
5. Bireysel Girişimcilik Yönelimi	3,76	0,53	0,51**	0,20**	0,41**	0,00	1

** $p<0,01$

4.2. Bireysel girişimcilik yönelimi ile öz-yeterlik ilişkisinde yüksek standartlar ve çelişki alt boyutlarının aracı rolüne ilişkin bulgular

Şekil 1'de görüldüğü gibi, araştırmada test edilen model, bireysel girişimcilik yönelimi ile öz-yeterlik ilişkisinde mükemmeliyetçiliğin (yüksek standartlar ve çelişki alt boyutları olarak) aracı rolüne ilişkindir. Öz-yeterlik, yüksek standartlar ($b=0,65$, $t=7,65$, $p<0,001$; 95% CI [0,48-0,82] ve çelişkiyi ($b =-0,51$, $t=-4,02$, $p<0,001$; 95% CI [-0,76 - -0,26] anlamlı olarak açıklamıştır. Öz-yeterlik, bireysel girişimcilik yönelimini doğrudan açıklamıştır ($b=0,37$, $t=7,94$, $p<0,001$; 95% CI [0,28-0,46]). Araştırmanın H1, H2 ve H3 hipotezleri bu bulgulara göre desteklenmiştir. Ayrıca, yüksek standartlar alt boyutu da bireysel girişimcilik yönelimini doğrudan açıklamıştır ($b=0,13$, $t=4,64$, $p<0,001$; 95% CI [0,08-0,19]). Ancak, çelişki alt boyutu bireysel girişimcilik yönelimini ($b=-0,00$, $t =-0,14$, $p=0,89$; 95% CI [-0,04-0,03]) anlamlı olarak açıklamamıştır. Yüksek standartlar boyutunun öz yeterlik ile bireysel girişimcilik yönelimi arasındaki ilişkideki dolaylı etkisinin anlamlı olduğu görülmüştür ($b = ,085$, $se = ,03$, CI [0,04-0,14]). Diğer yandan, öz yeterlik ve bireysel girişimcilik yönelimi arasındaki ilişkide çelişki alt boyutu ise aracı role sahip bulunmamıştır ($b = ,001$, $se = ,01$ CI [- 0,02-0,02]). Buna göre, yüksek standartlar alt boyutu öz yeterlik ile bireysel girişimcilik yönelimi arasında anlamlı aracı

etkiye sahip iken, çelişki alt boyutunun aracı role sahip olmadığı bulunmuştur. Araştırmanın H4 hipotezi kısmen desteklenmiştir. Modele ilişkin dolaylı etkiler Tablo 2’de verilmiştir.

Şekil 1. Aracılık Modeli

Not: Standardize olmayan katsayılar şekilde belirtilmiştir. c' doğrudan etkiyi ve c toplam etkiyi ifade etmektedir. Dolaylı etki parantez içinde verilmiştir. *** $p < 0,001$.

Tablo 2

Aracılık Modelindeki Dolaylı Etkiler

Yollar	Etki	Boot SH	Boot LLCI	Boot ULCI
Özyeterlik → Yüksek Standartlar → Bireysel Girişimcilik Yönelimi	0,085	0,03	0,04	0,14
Özyeterlik → Çelişki → Bireysel Girişimcilik Yönelimi	0,001	0,01	-0,02	0,02
Toplam	0,086	0,02	0,05	0,13

Açıklama: 5000 örneklem üzerinden elde edilen bootstrap sonuçlarını belirtmektedir. SH: standart hata, LLCI: güvenilirlik aralığının düşük düzeyi ve ULCI: güvenilirlik aralığının yüksek düzeyi.

5. Tartışma ve sonuç

Yeni iş fırsatları ve istihdam alanları yaratılmasını destekleyerek ülkelerin ekonomisine katkı sağlayan girişimciliğin (Cho ve Lee, 2018; Gupta ve Fernandez, 2009) önemli bir öncülü bireysel girişimcilik yönelimidir (Martens vd., 2016; Wu, 2010). Literatürde son yıllarda artan biçimde bireysel girişimcilik yönelimi üzerinde etkili olan çeşitli kişilik özelliklerinin araştırıldığı görülmektedir (Fuller vd., 2018; Zhao ve Seibert, 2006). Bu çalışmada öz-yeterlik ile bireysel girişimcilik yönelimi arasındaki ilişkide mükemmeliyetçiliğin iki alt boyutu olan yüksek standartlar ile çelişkinin aracı rolleri ilk kez incelenmiştir. Sonuçlar ilgili literatürle tutarlı olarak (Alam vd., 2015; Boyd ve Vozikis, 1994; Gorostiaga vd., 2019), öz-yeterlik düzeylerinin bireysel girişimcilik yönelimini anlamlı ve pozitif yönde açıkladığını göstermiştir. Buna göre, yüksek düzeyde öz-yeterlik bireysel girişimcilik yönelimi üzerinde olumlu etkiye sahiptir. Öz-yeterlik aynı zamanda mükemmeliyetçiliğin uyumlu yanını temsil eden yüksek standartlar alt boyutunu (Beauregard, 2012; Rice ve Preusser, 2002; Slaney vd., 2001) anlamlı ve pozitif yönde açıklamıştır. Aracı modelden elde edilen sonuçlara göre, öz-yeterliğin yüksek olması bireylerin performansları açısından kendilerine koydukları standartların da yüksek olduğunu göstermektedir. Öte yandan, öz-yeterlik mükemmeliyetçiliğin uyumsuz yönü olarak nitelenen çelişki alt boyutunu (Slaney vd., 2001) ise anlamlı ve negatif yönde açıklamıştır. Diğer bir deyişle, düşük öz-yeterlik bireylerin performanslarına ilişkin yüksek beklentileri ile mevcut performansları arasında farklılık algılamalarına yol açabilmektedir. Öz-yeterlik ile mükemmeliyetçilik

ilişkinine dair elde edilen sonuçlar literatürdeki genel bulgular ile örtüşmektedir (LoCicero ve Ashby, 2000).

Sonuçlar ayrıca öz-yeterlik ile bireysel girişimcilik yönelimi ilişkisinde yüksek standartlar alt boyutunun dolaylı etkisinin anlamlı olduğunu göstermiştir. Buna göre, bireylerin öz-yeterlik algılarının artması kendileri için daha yüksek performans standartları koymalarına ve böylelikle bireysel girişimcilik yönelimlerinin artmasına yol açmaktadır. Sonuçlar yüksek standartlar alt boyutunun bireysel girişimcilik yönelimi açısından hem doğrudan hem de dolaylı olarak olumlu etkiye sahip olduğunu göstermiştir. Dolayısıyla, uyumlu mükemmeliyetçilik olarak nitelenen yüksek standartlar boyutunun bireysel girişimcilik yönelimini desteklediği bu çalışmayla ilk kez ortaya konmuştur.

Elde edilen sonuçlara göre, bireylerin öz-yeterliklerini yüksek olarak nitelermeleri ve düşük beklentilerle yetinmeyip kendileri için daha yüksek standartlar belirlemeleri bireysel girişimcilik yönelimlerini desteklemektedir. Diğer yandan, çelişki alt boyutu öz-yeterlik ile bireysel girişimcilik yönelimi arasındaki ilişkide aracı role sahip bulunmamıştır. Çelişki alt boyutu girişimcilik yönelimi üzerinde anlamlı düzeyde doğrudan etki de göstermemiştir. Buna göre, bireylerin kendilerine ilişkin yüksek düzeyde beklentilerini mevcut performansları ile karşılayamadıklarına ilişkin algıları ve bireysel girişimcilik yönelimleri arasında tutarlı bir örüntü tespit edilememiştir. Araştırmanın beklentisi çelişki boyutunun öz-yeterlik ve bireysel girişimcilik arasında anlamlı olarak aracı rol oynayacağı ve çelişkinin negatif yönde bireysel girişimcilik yönelimini açıklayacağı yönündeydi. Bazı karıştırıcı değişkenler bu sonuçlar üzerinde etkili olmuş olabilir. Örneğin, yüksek çelişkiye sahip olan bireylerin duygusal denge veya sorumluluk düzeyleri farklılık göstermiş olabilir. Bu durum bireylerin girişimcilik yönelimleri açısından değerlendirmelerini etkilemiş olabilir. Bu nedenle iki değişken arasında anlamlı bir ilişki bulunamamış olabilir. İleriki çalışmalarda farklı katılımcı grupları üzerinde öz-yeterlik ile bireysel girişimcilik yöneliminin ilişkisinde çelişki alt boyutunun rolü yeniden test edilebilir.

Bu çalışma kesitsel nitelikte bir araştırmadır. İleriki çalışmalarda boylamsal olarak araştırma değişkenlerinin gerçek iş girişimleri başlatma, iş girişimleri sürdürme ve bu girişimlerdeki başarı düzeyleri üzerindeki rolleri incelenebilir. Çalışmanın ilişkisel tarama araştırması olması nedeniyle, değişkenler arasındaki neden-sonuca dair değerlendirmeler dikkatle ele alınmalıdır. Ayrıca, bu çalışma üniversite öğrencileri üzerinde yürütülmüştür. Elde edilen sonuçlar farklı özellik gösteren üniversite öğrencilerine genellenemeyebilir. İleriki çalışmalarda diğer bazı değişkenler (benlik saygısı, beş faktör kişilik özellikleri gibi) ile bireysel girişimcilik yönelimi ilişkisinde mükemmeliyetçiliğin rolü ele alınabilir.

Üniversite öğrencileri geleceğin girişimci adayları olarak nitelendirilmektedir. Bireysel girişimcilik yönelimleri üzerinde etkili olabilecek faktörlerin belirlenmesinin üniversitelerde öğrencilerin girişimcilik yönelimlerini artırabilecek planlamaların yapılabilmesi adına önemli olduğu belirtilmektedir (Karimi vd., 2013). Bu araştırmanın sonuçları bireylerin yüksek standartlara sahip olmalarının yüksek öz-yeterlik düzeyleri ile birlikte girişimcilik yönelimlerini destekleyebileceğini göstermiştir. Öz-yeterlik geliştirilebilir bir özellik olarak nitelenmektedir (Eden ve Avıram, 1993; Rauch ve Frese, 2007) ve farklı gruplar üzerinde öz-yeterlik düzeylerinin artırılmasına yönelik çalışmalar mevcuttur (Bağcı, 2020; Bartimote-Aufflick, Bridgeman, Walker, Sharma ve Smith, 2016). Bu bağlamda, öz-yeterlik düzeylerinin artırılmasına yönelik programların ve eğitimlerin hem bireylerin yüksek standartlarının hem de bireysel girişimcilik yönelimlerinin artırılabilmesine imkân sağlayabileceği belirtilebilir. Öte yandan, artan öz-yeterlik çelişkiyi veya diğer bir deyişle uyumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerini azaltmada da katkı sağlayabilir.

Bu çalışmada mükemmeliyetçiliğin öz-yeterlik ve bireysel girişimcilik yönelimi arasındaki ilişkideki aracı rolü test edilmiştir. Çalışmanın bulguları bireysel girişimcilik yöneliminin üniversite yıllarında artırılabilmesi adına, öz-yeterliğin ve yüksek standartlara sahip olma açısından mükemmeliyetçiliğin katkısını ortaya koymaktadır.

Yazar beyanı

1. Araştırma ve yayın etiği beyanı

Bu çalışma bilimsel araştırma ve yayın etiği kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

2. Etik kurul onayı

Bu araştırma için Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Etik Kurulu'nun 16.04.2021 tarih ve 04 sayılı kararı ile etik kurul onayı alınmıştır.

3. Çıkar çatışması

Yazarlar açısından ya da üçüncü taraflar açısından çalışmadan kaynaklı çıkar çatışması bulunmamaktadır.

4. Destek beyanı

Bu çalışma için herhangi bir destek alınmamıştır.

Kaynakça

- Ahmetoglu, G., Harding, X., Akhtar, R. ve Chamorro- Premuzic, T. (2015). Predictors of creative achievement: assessing the impact of entrepreneurial potential, perfectionism, and employee engagement. *Creativity Research Journal*, 27(2), 198-205. Doi: 10.1080/10400419.2015.1030293
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179–211. 10.1016/0749-5978(91)90020-T
- Alam, S. S., Mohd, R., Kamaruddin, B. H. ve Nor, N. G. M. (2015). Personal values and entrepreneurial orientations in Malay entrepreneurs in Malaysia: Mediating role of self-efficacy. *International Journal of Commerce and Management*, 25(4), 385-401. Doi: 10.1108/IJCoMA-01-2013-0001
- Ashby, J. S. ve Rice, K. G. (2002). Perfectionism, dysfunctional attitudes, and self-esteem: A structural equations analysis. *Journal of Counseling and Development*, 80, 197-184. Doi: 10.1002/j.1556-6678.2002.tb00183.x
- Bağcı, S. Ç. (2020). Akademik öz-yeterlik artırma: Erken ergenler arasında uygulanmış bir müdahale programının etkinliği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(1), 164-178. Doi: 10.16986/HUJE.2018040665
- Bartimote-Aufflick, K., Bridgeman, A., Walker, R., Sharma, M. ve Smith, L. (2016). The study, evaluation, and improvement of university student self-efficacy, *Studies in Higher Education*, 41(11), 1918-1942, Doi: 10.1080/03075079.2014.999319
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84(2), 191–215. Doi: 10.1037/0033-295X.84.2.191
- Baron, R. A. (2008). The role of affect in the entrepreneurial process. *Academy of Management Review*, 33(2), 328-340. Doi: 10.5465/amr.2008.31193166
- Beauregard, T. A. (2012). Perfectionism, self-efficacy and OCB: The moderating role of gender. *Personnel Review*, 41(5), 590-608. Doi: 10.1108/00483481211249120
- Bolton, D. L. ve Lane, M. D. (2012). Individual entrepreneurial orientation: Development of a measurement instrument. *Education + Training*, 54(2/3), 219–233. Doi: 10.1108/00400911211210314.
- Boyd, N. G. ve Vozikis, G. S. (1994). The influence of self-efficacy on the development of entrepreneurial intentions and actions, *Entrepreneurship Theory and Practice*, 18(4), 63-77. Doi: 10.1177/104225879401800404
- Burns, D. D. (1980). The perfectionist's script for self-defeat. *Psychology Today*, November, 34-52.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı istatistik, araştırma deseni SPSS uygulamaları ve yorum*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Caliskan, S. C., Arıkan, S. C. ve Saatci, E. Y. (2014). SMEs context of Turkey from the relational perspective of members' perfectionism, work family conflict and burnout. *International Journal of Business and Social Science*, 5(4), Special Issue, 129-139.
- Chen, C., Green, P. ve Crick, A. (1998). Does entrepreneurial self-efficacy distinguish entrepreneurs from managers? *Journal of Business Venturing*, 13(4), 295–316.

- Cho, Y. H. ve Lee, J.-H. (2018). Entrepreneurial orientation, entrepreneurial education and performance. *Asia Pacific Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 12(2), 124-134. Doi: 10.1108/APJIE-05-2018-0028
- Covin, J. G., Green, K. M. ve Slevin, D. P. (2006). Strategic process effects on the entrepreneurial orientation—Sales growth rate relationships. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 30(1), 57–81. Doi: 10.1111/j.1540-6520.2006.00110.x
- Covin, J. G. ve Slevin, D. P. (1989). Strategic management of small firms in hostile and benign environments. *Strategic Management Journal*, 10, 75–87. Doi: 10.1002/smj.4250100107
- Cox, L. W., Mueller, S. L. ve Moss, S. E. (2002). The impact of entrepreneurship education on entrepreneurial self-efficacy. *International Journal of Entrepreneurship Education*, 1(2), 229-247.
- Dheer, R. J. S. ve Lenartowicz, T. (2019). Cognitive flexibility: Impact on entrepreneurial intentions. *Journal of Vocational Behavior*, 115, 103339. Doi: 10.1016/j.jvb.2019.103339
- Do, B. R. ve Dadvari, A. (2017). The influence of the dark triad on the relationship between entrepreneurial attitude orientation and entrepreneurial intention: A study among students in Taiwan University. *Asia Pacific Management Review*, 22, 185-191. Doi: 10.1016/j.apmr.2017.07.011
- Eden, D. ve Aviram, A. (1993). Self-efficacy training to speed re-employment: Helping people to help themselves. *Journal of Applied Psychology*, 78(3), 352–360. Doi: 10.1037/0021-9010.78.3.352
- Ferreira, F. A., Jalali, M. S., Bento, P., Marques, C. S. ve Ferreira, J. J. (2016). Enhancing individual entrepreneurial orientation measurement using a metacognitive decision making-based framework. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 13(2), 327–346. Doi:10.1007/s11365-016-0388-5.
- Flett, G. L., Blankstein, K. R., Hewitt, P. L. ve Koledin, S. (1992). Components of perfectionism and procrastination in college students. *Social Behavior and Personality*, 20, 85-94. Doi: 10.2224/sbp.1992.20.2.85
- Frost, R. O., Marten, P., Lahart, C. ve Rosenblate, R. (1990). The dimensions of perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, 14(5), 449-468. Doi: 10.1007/BF01172967
- Frunzaru, V. ve Cismaru, D. M. (2021). The impact of individual entrepreneurial orientation and education on generation Z's intention towards entrepreneurship. *Kybernetes*, 50(7), 1969-1981. Doi: 10.1108/K-05-2018-0272
- Fuller, B., Liu, Y., Bajaba, S., Marler, L. E. ve Pratt, J. (2018). Examining how the personality, self-efficacy, and anticipatory cognitions of potential entrepreneurs shape their entrepreneurial intentions. *Personality and Individual Differences*, 125, 120–125. Doi: 10.1016/j.paid.2018.01.005
- Goktan, A. B. ve Gupta, V. K. (2015). Sex, gender, and individual entrepreneurial orientation: evidence from four countries. *Int Entrep Manag J*, 11, 95–112. Doi: 10.1007/s11365-013-0278-z
- Gorostiaga, A. Aliri, J., Ulacia, I., Soroa, G., Balluerka, N., Aritzeta, A. ve Muela, A. (2019). Assessment of entrepreneurial orientation in vocational training students: Development of a new scale and relationships with self-efficacy and personal initiative. *Frontiers in Psychology*, 10(1125). doi: 10.3389/fpsyg.2019.01125
- Grande, J., Madsen, E. L. ve Borch, O. J. (2011). The relationship between resources, entrepreneurial orientation and performance in farm-based ventures. *Entrepreneurship and Regional Development*, 23(3), 89–111. Doi: 10.1080/08985620903183710
- Gupta, V. K. ve Fernandez, C. (2009). Cross-cultural similarities and differences in characteristics attributed to entrepreneurs: a three-nation study. *Journal of Leadership and Organizational Studies*, 15(3), 304–318. Doi: 10.1177/1548051808326036
- Gupta, V. K. ve Gupta, A. (2015). Relationship between entrepreneurial orientation and firm performance in large organizations over time. *Journal of International Entrepreneurship*, 13, 7–27. Doi: 10.1007/s10843-014-0138-0
- Hamidi, D. Y., Wennberg, K. ve Berglund, H. (2008). Creativity in entrepreneurship education. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 15(2), 304-320. Doi: 10.1108/14626000810871691
- Harris, M. L., ve Gibson, S. G. (2008). Examining the entrepreneurial attitudes of US business students. *Education + Training*, 50(7), 568-581. <https://doi.org/10.1108/00400910810909036>
- Hart, B. A., Gilner, F. H., Handal, P. J. ve Gfeller, J. D. (1998). The relationship between perfectionism and self-efficacy. *Personality and Individual Differences*, 24(1), 109-113.

- Hayes, A. F. (2018). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis*. New York: Guilford Press.
- Hewitt, P. L. ve Flett, G. L. (1991). Perfectionism in the self and social contexts: Conceptualization, assessment, and association with psychopathology. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60(3), 456–470. Doi: 10.1037/0022-3514.60.3.456
- Hewitt, P. L. ve Flett, G. L. (2004). Multidimensional Perfectionism Scale. *Interpretive Report*.
- İşler, S. D. (2018). *Uyumlu ve uyumsuz mükemmeliyetçilik özellikleri ve bilişsel duygu düzenleme stratejileri ile depresyon arasındaki ilişkiler* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Karababa, A. ve Kapıkıran, N. A. (2014). Psikolojik danışmanlarda olumlu-olumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerinin iş ve yaşam doyumunu yordamadaki rolü. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(42), 138-147.
- Karimi, S., Biemans, H. J. A., Lans, T., Chizari, M., Mulder, M. ve Mahdei, K. N. (2013). Understanding role models and gender influences on entrepreneurial intentions among college students. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 93, 204 – 214. Doi: 10.1016/j.sbspro.2013.09.179
- Koe, W. L. (2016). The relationship between individual entrepreneurial orientation (IEO) and entrepreneurial intention, *Journal of Global Entrepreneurship Research*, 6(13), 1-11, Doi: 10.1186/s40497-016-0057-8
- Koh, H. C. (1996). Testing hypotheses of entrepreneurial characteristics: A study of Hong Kong MBA students. *Journal of Managerial Psychology*, 11(3), 12–25.
- Kollmann, T., Christofor, J., ve Kuckertz, A. (2007). Explaining individual entrepreneurial orientation: Conceptualisation of a cross-cultural research framework. *International Journal of Entrepreneurship and Small Business*, 4(3), 325–340. Doi: 10.1504/ijesb.2007.013255.
- Kuratko, D. F. (2007). Entrepreneurial leadership in the 21st century: Guest editor's perspective. *Journal of Leadership and Organizational Studies*, 13(4), 1–11.
- Kurtovic, A., Vrdoljak, G. ve Idzanovic, A. (2019). Predicting procrastination: the role of academic achievement, self-efficacy and perfectionism. *International Journal of Educational Psychology*, 8(1), 1-26. Doi: 10.17583/ijep.2019.2993
- LoCicero, K. A. ve Ashby, J. S. (2000). Multidimensional perfectionism in middle school age gifted students: A comparison to peers from the general cohort. *Roeper Review*, 22(3), 182-191. Doi: 10.1080/02783190009554030
- Lumpkin, G. T. ve Dess, G. G. (1996). Clarifying the entrepreneurial orientation construct and linking it to performance. *Academy of Management Review*, 21(1), 135-172. Doi: 10.2307/258632
- Lumpkin, G. T. ve Erdoğan, B. (2004). If not entrepreneurship, can psychological characteristics predict entrepreneurial orientation? A pilot study. *The ICFAI Journal of Entrepreneurship Development*, 1(1), 21-33.
- MacCallum, R. C., Browne, M. W. ve Sugawara, H. M. (1996). Power analysis and determination of sample size for covariance structure modeling. *Psychological Methods*, 1(2), 130-149.
- Markman, G. D., Baron, R. A. ve Balkon, D. B. (2005). Are perseverance and self-efficacy costless? Assessing entrepreneurs' regretful thinking. *Journal of Organizational Behavior*, 26, 1–19. Doi: 10.1002/job.305
- Martens, C. D. P., Lacerda, F. M., Belfort, A. C. ve de Freitas, H. M. R. (2016). Research on entrepreneurial orientation: Current status and future agenda. *International Journal of Entrepreneurial Behaviour and Research*, 22(4), 556–583. Doi: 10.1108/IJEER-08-2015-0183
- Martins, I., Monsalve, J. P. P. ve Martinez, A. V. (2018). Self-confidence and fear of failure among university students and their relationship with entrepreneurial orientation: Evidence from Colombia. *Academia Revista Latinoamericana de Administración*, 31(3), 471-485. Doi: 10.1108/ARLA-01-2018-0018
- Miller, D. (1983). The correlates of entrepreneurship in three types of firms. *Management Science*, 29(7), 770–792. Doi: 10.1287/mnsc.29.7.770
- Murray W., Enns, M. W., Cox, B. J. ve Clara, I. (2002). Adaptive and maladaptive perfectionism: developmental origins and association with depression proneness. *Personality and Individual Differences*, 33(6), 921-935. Doi: 10.1016/S0191-8869(01)00202-1

- Nekoie-Moghadam, M., Beheshtifar, M. ve Mazrae-Sefidi, F. (2012). Relationship between employees' perfectionism and their creativity. *African Journal of Business Management*, 6(12), 4659-4665. Doi: 10.5897/AJBM11.2517
- Ng, L. ve Jenkins, A. S. (2018). Motivated but not starting: how fear of failure impacts entrepreneurial intentions. *Small Enterprise Research*, 25(2), 152-167. Doi: 10.1080/13215906.2018.1480412
- O'Brien, S. ve Page, S. (1994). Self-efficacy, perfectionism, and stress in Canadian nurses. *Canadian Journal of Nursing Research*, 26(3), 49-61.
- Ogunleye, N., Adedeji J. ve Osagu, J. C. (2014). Self-efficacy, tolerance for ambiguity and need for achievement as predictors of entrepreneurial orientation among entrepreneurs in Ekiti State, *European Journal of Business and Management*, 6(17), 240-251.
- Ozaralli, N., ve Rivenburgh, N. K. (2016). Entrepreneurial intention: antecedents to entrepreneurial behavior in the U.S.A. and Turkey. *Journal of Global Entrepreneurship Research*, 6(3). <https://doi.org/10.1186/s40497-016-0047-x>
- Özgen, H. ve Beydoğan Tangör, B. (2022). From trait affect and conscientiousness to individual entrepreneurial orientation: The mediating role of cognitive flexibility. *The Journal of Psychology*. doi: 10.1080/00223980.2021.2014390
- Page, J., Bruch, M. A. ve Haase, R. F. (2008). Role of perfectionism and five-factor model traits in career indecision. *Personality and Individual Differences*, 45, 811-815. doi:10.1016/j.paid.2008.08.013
- Piperopoulos, P. ve Dimov, D. (2015). Burst Bubbles or Build Steam? Entrepreneurship Education, Entrepreneurial Self Efficacy, and Entrepreneurial Intentions. *Journal of Small Business Management*, 53(4), 970-985, Doi: 10.1111/jsbm.12116
- Poon, J. M. L., Ainuddin, R. A. ve Junit, S. H. (2006). Effects of self-concept traits and entrepreneurial orientation on firm performance. *International Small Business Journal*, 24(1), 61-82. Doi: 10.1177/0266242606059779
- Rauch, A. ve Frese, M. (2007). Let's put the person back into entrepreneurship research: A meta-analysis on the relationship between business owners' personality traits, business creation, and success. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 16(4), 353-385. Doi: 10.1080/13594320701595438
- Rauch, A., Wiklund, J., Lumpkin, G. T. ve Frese, M. (2009). Entrepreneurial orientation and business performance: An assessment of past research and suggestions for the future. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 33(3), 761-787. Doi: 10.1111/j.1540-6520.2009.00308.x
- Rice, K. G. ve Preusser, K. J. (2002). The adaptive/maladaptive perfectionism scale. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 34(4), 210-222. Doi: 10.1080/07481756.2002.12069038
- Rice, K. G., Richardson, C. M. E. ve Tueller, S. (2014). The short form of the revised almost perfect scale, *Journal of Personality Assessment*, 96(3), 368-379, Doi: 10.1080/00223891.2013.838172
- Robinson, S. ve Stubberud, H. A. (2014). Elements of entrepreneurial orientation and their relationship to entrepreneurial intent. *Journal of Entrepreneurship Education*, 17(2), 1-12.
- Santos, G. Marques, C. S. ve Ferreira, J. J. M. (2020). Passion and perseverance as two new dimensions of an individual entrepreneurial orientation scale. *Journal of Business Research*, 112, 190-199. Doi: 10.1016/j.jbusres.2020.03.016
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H. ve Müller, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive. *Goodness-Of-Fit Measures of Psychological Research Online*, 8(2), 23-74.
- Sherer, M., Maddux, J. E., Mercandante, B., Prentice-Dunn, S., Jacobs, B. ve Rogers, R. W. (1982). The self-efficacy scale: construction and validation. *Psychological Reports*, 51, 663-671.
- Slaney, R. B. ve Ashby, J. S. (1996). Perfectionists: Study of a criterion group. *Journal of Counseling & Development*, 74(4), 393-398. Doi: 10.1002/j.1556-6676.1996.tb01885.x
- Slaney, R. B., Rice, K. G. ve Ashby, J. S. (2002). A programmatic approach to measuring perfectionism: The almost perfect scales. In G. L. Flett & P. L. Hewitt (Ed.), *Perfectionism: Theory, research, and treatment* s. 63-88. American Psychological Association. Doi: 10.1037/10458-003

- Slaney, R. B., Rice, K. G., Mobley, M., Trippi, J. ve Ashby, J. S. (2001). The revised almost perfect scale. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 34, 130-145. Doi: 10.1080/07481756.2002.12069030
- Stewart, M. A. ve De George-Walker, L. (2014). Self-handicapping, perfectionism, locus of control and self-efficacy: A path model. *Personality and Individual Differences*, 66, 160–164 Doi: 10.1016/j.paid.2014.03.038
- Stoeber, J. ve Eysenck, M. W. (2008). Perfectionism and efficiency: Accuracy, response bias, and invested time in proof-reading performance. *Journal of Research in Personality*, 42(6), 1673–1678. Doi: 10.1016/j.jrp.2008.08.001
- Stoeber, J. ve Otto, K. (2006). Positive conceptions of perfectionism: Approaches, evidence, challenges. *Personality and Social Psychology Review*, 10(4), 295-319. Doi: 10.1207/s15327957pspr1004_2
- Suddarth, B. H. ve Slaney, R. B. (2001). An investigation of the dimensions of perfectionism in college students. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 34(3), 157–165.
- Taatila, V. ve Down, S. (2012). Measuring entrepreneurial orientation of university students. *Education + Training*, 54(8/9), 744-760. Doi: 10.1108/00400911211274864
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2001). *Using Multivariate Statistics, Fourth Edition*. Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.
- Wales, W. J., Gupta, V. K. ve Mousa, F. T. (2013). Empirical research on entrepreneurial orientation: An assessment and suggestions for future research. *International Small Business Journal*, 31(4), 357–383. Doi: 10.1177/0266242611418261
- Wiklund, J. (1999). The sustainability of entrepreneurial orientation- performance relationship. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 24(1), 37–48. Doi: 10.1177/104225879902400103
- Wu, J. (2010). The impact of corporate supplier diversity programs on corporate purchasers' intention to purchase from women-owned enterprises: An empirical test. *Business & Society*, 49(2), 359–380. Doi: 10.1177/0007650309360759
- Yıldırım, F. ve İlhan, İ. Ö. (2010). Genel özyeterlilik ölçeği Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 21(4), 301-308.
- Yu, J. H., Chae, S. J. ve Chang, K. H. (2016). The relationship among self-efficacy, perfectionism and academic burnout in medical school students. *Korean Journal of Medical Education*, 28(1), 49-55. Doi: 10.3946/kjme.2016.9
- Zhang, B. ve Cai, T. (2012). Moderating effects of self-efficacy in the relations of perfectionism and depression. *Studia Psychologica*, 54(1), 15-21.
- Zhao, H. ve Seibert, S. E. (2006). The big five personality dimensions and entrepreneurial status: A meta-analytical review. *Journal of Applied Psychology*, 91(2), 259–271. Doi: 10.1037/0021-9010.91.2.259
- Zhao, H., Seibert, S. E. ve Hills, G. E. (2005). The mediating role of self-efficacy in the development of entrepreneurial intentions. *Journal of Applied Psychology*, 90(6), 1265–1272. Doi: 10.1037/0021-9010.90.6.1265
- Zhao, H., Seibert, S. ve Lumpkin, G. T. (2010). The relationship of personality to entrepreneurial intentions and performance: A meta-analytic review. *Journal of Management*, 36(2), 381-404. Doi: 10.1177/0149206309335187